CENA EGZEMPLARZA 10 GR

Prenumerata miesięczna wraz z odnoszeniem do domu 2·50

KRAKOWSKI

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Sławkowska 12/III
Telefon Nr. 164-20.

Cena egzemplarza zagranicą zł 0·20 — Konto P. K. O. 408.727.

KURIER PORANNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 284 — Kraków, wtorek dnia 18 października 1938 r. — Rok II

Przemówienie wicepremiera Kwiatkowskiego w Katowicach

Katowice Pat. Pan wicepremier inż. Eugeniusz Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie, w którym wywodził m. in.:

Ugruntowanie chrześcijańskiej kultury

Gdziekolwiek w Polsce obrócimy nasz wzrok, wszędzie napotykamy na poważne dzieła, które żywioł polski muszą ponownie uczynić panem sytuacji we własnym domu.

A wreszcie czyż prymitywny obiektywizm nie nakazuje wyznać, iż w polityce zewnętrznej byliśmy przejęci najwyższym umiarem i rozwagą, duchem pokoju i duchem honoru? Celem naszym — jest ugruntowanie zachodniej cywilizacji i rozwój własnej polskiej i chrześcijańskiej kultury na ziemiach polskich. Jesteśmy świadomi, że cele te mogą być realizowane tylko w okresie długotrwałego pokoju. Tym niemniej nie zapominamy ani na chwilę w jakim to świecie żyjemy współcześnie. To też daremny trud, jeżeli ktokolwiek spekuluje na naszą naiwność, czy bojaźń, dyktującą odsuwanie dojrzałych konfliktów na później. Usiłujemy rozstrzygnąć je we właściwej chwili. Całe społeczeństwo polskie, solidarnie i zwarte — stoi przy Marszałku Śmigłym, gdy jako Wódz Naczelny prowadzi naprzód karne i mocne i z każdym miesiącem coraz mocniejsze szeregi naszej narodowej armii. Polska wie, że może zawsze liczyć na swego wodza, a Naczelny Wódz wie, że w chwilach napięcia maszeruje równym krokiem z armią cały — całą duszą — oddany mu naród.

Musimy uczynić Polskę zespołem tak odpornym i twardym, cennym i niezawodnym w sojuszu i przyjaźni i tak w walce z nieprzyjacielem, na tyle samodzielnym gospodarczo i finansowo, by każda burza dziejowa rozbiła się u podnóża naszych granic państwowych, by honor Polski nie był nigdy lekceważony i deptany, by naszych spraw nie próbowano nigdy rozstrzygać bez nas, by naszych rodaków, zamieszkałych za granicą nie odważono się bezkarnie krzywdzić i poniewierać. Do dwóch haseł z roku 1918 móc żyć i móc walczyć, dodajemy dwa dalsze hasła: rozbudować potęgę Polski jako mocarstwa i pilnować honoru Polski nie tylko u nas w domu, ale i wszędzie tam gdzie mieszkają Polacy. Władza, znaczenie i wartości materialne przesuwać się już poczęły do rąk narodów dynamicznych, świadomych swych celów, zdecydowanych na to, by nie panoszyła się w nim buta jednostek mafii możnowładczych, by interesy publiczne nie szarpały jednostki i koterie polityczne, ale przeciwnie zdecydowanych na to, by cele personalne i małostkowe nie rozbijały zwartych dążeń narodowych.

Dążymy do karnej i demokracji

Nie jestem człowiekiem nowym i nieznanym w Polsce, więc nie potrzebuję podkreślać, że nie będę zachęcał Polski nigdy ani do totalizmu, ani do naśladowania faszyzmu, ale wyznaję, że patrzę z szacunkiem na naród włoski, gdy wobec zatrzaśnięcia drzwi we wszystkich krajach przed napływem emigrantów z przeludnionej, podobnie jak Polska Italii, tylko w imię tego, że Włoch nie daje się wynaradawiać, na rozkaz Mussoliniego drzwi te przemocą otworzył uzbrojony żołnierz włoski. Prawa do sprawiedliwości międzynarodowej ma tylko naród silny, zwarty i politycznie zorganizowany.

Dążymy do rzadnej i karnej demokracji. Przeciwstawiamy się zaś demokracji masońsko-liberalnej. Z tą samą mocą musimy się przeciwstawić międzynarodówce komunistycznej, opanowanej przez zwyrodniałe jednostki, podporządkowujące interesy narodów ciemnych celom mafii.

Kierunkowa naszego pochodu powinna iść ku demokracji zorganizowanej, służącej rzetelnie idei państwowej i idei narodowej, pragnącej realizować wielkie ogólnopaństwowe cele. Podstawą jej działań winna być Konstytucja polska, która funduje silną władzę wykonawczą, która daje Prezydentowi Rzeczypospolitej prerogatywy. Stan faktyczny — stokrotnie usprawiedliwił też specjalne w państwie stanowisko dla Naczelnego Wodza sił zbrojnych.

Na gruncie obecnego systemu

Z miejsca najbardziej autoratywnego zostało stwierdzone, że istnieje możliwość rychłej zmiany dotychczasowej ordynacji wyborczej do parlamentu i — co najważniejsze — samo pojęcie metody zjednoczenia narodowego zostało rozszerzone na kolaborację zwartych ugrupowań politycznych. Wreszcie podjęte zostały przez kierownicze czynniki Obozu Zjednoczenia Narodowego — częściowo przy moim współudziale — rozmowy z reprezentatami ruchu ludowego i ruchu narodowego, które usunęły dużo nieporozumień i są dobrym zaczynem na przyszłość.

Nasza ręka wyciągnięta do rzetelnej zgody z ludźmi, którzy pragną wielkości Polski i którzy tej zgody nie traktują jako targu politycznego, jest nadal wyciągnięta i gotowa do braterskiego uścisku. Chcemy zamknąć przeszłość i otworzyć wyścig zasług w nowym biegu. Nie mamy żadnego ustępstwa na sprzedaż i nie domagamy się w stosunku do nas żadnej innej podstawy, jak podstawy ludzi, którzy jak równi z równymi dzielić będą ciężar wielkiej odpowiedzialności za losy i rządy w Polsce.

Natomiast pojawienie się z jakiejkolwiek strony tendencyj do urządzenia stosunków politycznych w Polsce na wzór z przed 1926 roku, albo na wzór liberalno-masońskich gier w niektórych państwach obcych, napotka z naszej strony na odpór najbezwzględniejszy.

Droga do dalszej pracy jest otwarta. Uznajemy więc, że obecna ordynacja wyborcza uczyniła dużo złego i pragniemy naprawienia tego błędu.

Trudno o sukcesy w atmosferze dekompozycji

Skoro rząd nie miał prawa dokonania i reformy, skoro Sejm nie podjął tego zadania, nie pozostało nic innego, jak powierzenie tego zadania nowemu parlamentowi. Jego kompetencją jest dokonanie tej reformy. Mogę więc tylko ściśle osobiście wyrazić pogląd, że uważam za słuszne, by rozróżnić praktycznie prawo w tym sensie, by człowiek popularny i czynny politycznie mógł być wybrany na posła, czy senatora, niezależnie od posiadania sympatii, czy antypatii obecnego Kolegium wyborczego i czy należy do O. Z. N., czy do Stronnictwa Ludowego, czy ugrupowań narodowych czy do P. P. S. Uważam osobiście za błąd, odebranie prawa wyborczego do Senatu setkom i milionom ludzi, którzy niejednokrotnie udowodnili, że są dobrymi Polakami. Poczucie sprawiedliwości wymaga, by przywrócić powszechność prawa wyborczego do Senatu. Sądzę wreszcie, iż ordynacja wyborcza musi być odbiciem naczelnej zasady zbliżenia obywatela do państwa. Stać w miejscu nie możemy. Coraz trudniej byłoby w atmosferze dekompozycji osiągnąć nowe sukcesy gospodarcze czy polityczne.

Spisek antyfaszystowski we Włoszech

Rzym, Pat. Donoszą urzędowo iż włoska policja polityczna wykryła spisek antyfaszystowski na czele którego stali b. profesor uniwersytetu w Trieście Eugenjusz Colorni i b. poseł do parlametu Dina Philipson z Florencji.

Obaj aresztowani staną przed specjalnym trybunałem ochrony państwa i odpowiadać będą za zdradę stanu.

Pokój na zachodzie za wolną rękę na wschodzie — proponuje Hitler

Londyn (m). Prasa angielska na czołowych miejscach podaje wytyczne planu, jakie rząd niemiecki przedłoży Francji i Anglii:

1) gwarancja Rzeszy dla wszystkich granic Francji,

2) deklaracja Niemiec, że imperium brytyjskie w swej obecnej formie i obszarze uznane jest w pełni przez Rzeszę,

3) ograniczenie zbrojeń powietrznych Anglii, Niemiec i Francji przy pomocy paktów dwustronnych zawartych między Londynem i Berlinem, oraz Paryżem i Berlinem,

4) zobowiązanie się ze stron Niemiec, Francji, Włoch i Anglii niezawierania żadnych paktów z Sowietami,

5) Francja i Anglia dają Rzeszy wolną rękę na wschodzie Europy,

6) zwrot wszystkich b. kolonii niemieckich będących obecnie mandatami Anglii i Francji.

Jak odpływali „ochotnicy" włoscy

Londyn (ai) Cztery statki wojenne włoskie opuściły Kadyks, udając się do Italii. Na pokładzie znajdowali się ranni, inwalidzi i chorzy. Wielu z nich transportować musiano na noszach.

Odjazd ten stał się przyczyną licznych zajść, gdyż ludność Kadyksu otrzymała od władz powstańczych rozkaz manifestowania uczuć przyjaźni dla odjeżdżających Włochów, a mieszkańcy Kadyksu nie tylko nie usłuchali rozkazu, nie zjawili się tłumnie na wybrzeżu, a nieliczna grupa ludzi zachowała się wręcz wrogo.

Podczas pożegnalnej mowy generała Ber przerywano mu okrzykami: „Niech żyje Hiszpania" i „Hiszpania dla Hiszpanów".

Gdy fanfary zagrały włoski hymn narodowy większość osób nie chciała uchylić kapeluszy, co znów wywołało sprzeciwy ze strony Włochów.

W chwili, gdy statki odbijały od brzegu Włosi znajdujący się na pokładzie krzyczeli do tłumu: „powrócimy tu niedługo i na zawsze".

— oOo —

Na marginesie

Podwójne życie redaktora „Głosu Narodu"

Red. Cat — Mackiewicz pisząc o dniu w którym ustalono kandydatów na przyszłych posłów słusznie stwierdził: „szary dzień, szarzy ludzie". Na naszym, krakowskim terenie spotkaliśmy się z ludźmi, którzy doprawdy — może w życiu prywatnym, przy zo nie, dzieciach czy metafizycznych ro» jeniach mają swoje walory ale w życiu politycznym niczego ale to ni czego poza fanfaronadą czy buffona da nie reprezentują.

Ale nie o to w dzisiejszym marginę sie chodzi.

Z okręgu wyborczego obejmujące go powiaty: krakowski i chrzanowski …niety został na kandydata na po sło Mgr. K. Turowski redaktor „Gło su Narodu". Wprawdzie w kwestiach wyborczych nic już nie jest nas w sta nie zadziwić ale w tym wypadku byliśmy zaskoczeni. Jakto? Na pierwszej stronie „Głosu Narodu" naczel ny publicysta ksiądz Jan Piwowarczyk pochwala stanowisko stronnictw opozycyjnych, dowodzi słuszności ta kiej a nie innej taktyki, zachwala metody Str. Pracy, a gdzieś w komunika tach z frontu wyborczego widnieje nazwisko redaktora tegoż organu wśród wyznaczonych kandydatów. Nieco niżej na ostatniej stronie natra fia nasz wzrok jeszcze raz na szanow ne nazwisko p. Turowskiego. Nazwiskiem tym zamknięty jest cały numer „Głosu Narodu" nazwisko to firmuje wszystko co wewnątrz dziennika znajdujemy.... a więc odpowiada również za tezy polityczne jakie wysuwa naczelny publicysta.

Dlatego też z jeszcze większym zdzi wieniem we wczorajszym „Głosie Na rodu" na poniższą notatkę „Słowa:

„Redakcję „Głosu Narodu" reprezentuje wśród kandydatów red. Turowski"

przeczytaliśmy następujące oświadcze nie redakcji:

„P. mag. Turowski kandyduje ja ko prezes zarządu okręg. Ch. Z. Z. w Krakowie a nie jako redaktor „Głosu Narodu". Gdyby nie był prezesem Ch. Z. Z. a był tylko redaktorem „Głosu Narodu" toby nie kandydował".

Co za frapujące rozdwojenie jaźni! I co za wygodny parawan! Do tej po ry wiedzieliśmy że Str. Pracy nie bie rze udziału w wyborach, a tu nagle niespodzianka — prezes Ch. Z. Z., które są członem Str. Pracy deklaruje się wyraźnie po stronie wyborów stojących pod znakiem OZN... I teraz nie wiadomo czy po przypuszczalnym upomnieniu p. Turowski nie ogłosi, że kandyduje nie jako pre zes Ch. Z. Z. ale jako redaktor „Gło su Narodu"? Tytuł do wyboru zależ … od okoliczności....

Nie panowie! takie rozumowanie, jakim operuje „Głos Narodu" nikogo nie przekona! Uchyliliście przyłbicy! I dlatego piszemy: redakcje „Głosu Narodu" w wyborach do Sejmu reprezentuje red. Turowski.

K. M.

Śmierć 9-letniego chłopca w ogniu

W kol. Wojciechówka w pow tomaszowskim wybuchł pożar w zagrodzie Stanisława Jakubiaka. Pastwą ognia padło całe gospodarstwo, inwentarz żywy, martwy, narzędzia rolnicze, zbiory itp. W płonącym domu ponióst śmierć syn Jakubiaka 9-letni Adam.

Drugi pożar miał miejsce we wsi Kozia Gó ra w pow. chełmińskim. Spłonęły 2 domy mieszkalne i 6 budynków gospodarczych ze zbożem.

Niemcy chcą paktu lotniczego z Anglią

Londyn. „Evening Standard" donosi, że Berlin rozpoczął nieoficjalne rozmowy na temat możliwości zawar cia układu lotniczego angielsko — niemieckiego.

W rozmowach tych Niemcy doma … się ustalenia wzajemnych stosunków sił powietrznych obu państw na tej samej zasadzie na jakiej zawarty został angielsko — niemiecki pakt morski jednak z odwrotną proporcja a mian, że lotnictwo wojskowe angiel skie ustalone będzie na poziomie 35% lotnictwa niemieckiego. Uzasadnieniem tego projektu jest, twierdza Nie cy, że zagrożone są one atakiem lot niczym ze wszystkich stron podczas gdy Anglia zagrożoną jest tylko z je dnej strony.

W kolach politycznych Londynu, wiadomości te przyjęto z wielką rezerwą.

…cji w sprawie paktu lotniczego wzglę… ogólnego rozbrojenia.

Anglia w każdym razie stać będzie na stanowisku że jej siły lotnicze mu sza być conajmniej równe najsilniejszej flocie powietrznej na kontynencie.

...i ocena Paryża

Paryż (ar.) Pogłoski o rzekomych propozycjach niemieckich ograniczenia zbrojeń powietrznych rozpowszechniły się jednocześnie w Londynie …az Paryżu i wzbudziły baczną uwagę tutejszych kół politycznych. Uwa … się je za niemieckie baloniki prób… mające na celu wysondowanie opi …ii społeczeństw zachodnich.

Ze szczególnym naciskiem podkreśla się fakt, że tego rodzaju pogłoski pojawiają się w chwili gdy zarówno Anglia jak i Francja przystępuja do naczengo uzupełnienia swych zbrojeń. Przypuszcza się, że szczególne za niepokojenie wzbudziły w Berlinie wiadomości o zamiarze Francji pod niesienia ilości swych samolotów pier wszej linii do 5-ciu tysięcy i dokony …ciem się jednocześnie zwolna zie dnoczeniu społeczeństwa francuskie….

Propozycje niemieckie uważaja ko … paryskie za nierealne, mające charakter czysto propagandowej deklara ….

Londyn. Do tej pory nie przedsta wiono żadnych konkretnych propozy

Wieści z Polski i świata

BERLIN. Niemiecka rozgłośnia radiowa Berlin — Wiedeń wprowadziła ostatnio stałe audycje ukraińskie. Poprzednio audycje te nadawała kilka razy radiostacja we Wrocławiu. Radiostacja wiedeńska nadała poraz pie wszy audycję ukraińską w dniu 30 wrześ nia.

UŻHOROD. Według wiadomości tutejszych kół dziennikarskich czeskie oddziały …jskowe i żandarmeria prowadzą ustawicz ne potyczki z oddziałami partyzantów w o kolicy Berechowa i Munkaczewa. Potyczki toczą się w trudnym i niedostępnym terenie górskim.

JEROZOLIMA. W pobliżu nowej bramy Jerozolimie został ciężko ranny 18-letni …huda Asun z Jugosławii. W Nazarecie został ranny oficer żydowski gdy terrorysta rzu ił bombę do hotelu „Adriatica". W pobliżu …abad na skutek wybuchu miny zraniony zo stał żołnierz angielski.

MONACHIUM. Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Chvalkowsky wyjechał z Monachium do Eger, skąd dalszą drogą do Pragi odbędzie samochodem.

JEROZOLIMA. W ciągu dnia piątkowego w różnych starciach z terrorystami 9 Żydów zostało zranionych w tym dwóch ciężko Stan jednego z nich jest beznadziejny.

Czechosłowacja przygotowuje nową konstytucję

Praga. (D). Przy rządzie płaskim powołana została do życia komisja prawników której zadaniem będzie o pracowanie projektu nowej konstytucji państwa czechosłowackiego oraz nowej ordynacji wyborczej. W związku z ostatnimi wydarzeniami wewnętrzno — politycznymi powstała jak wiadomo konieczność formalnego za twierdzenia ustawodawczego nowego ustroju prawnego w państwie podczas gdy zmiana granic i odłączenie od terytorium czechosłowackiego sze regu okręgów wyborczych musi pociągnąć za sobą zmiane ordynacji wyborczej.

Wysiedlanie emigrantów niemieckich

Praga. (D) Wczoraj wieczorem wyruszył z Pragi pociągiem ku grani cy niemieckiej pierwszy transport emigrantów z Niemiec i b. Austrii którzy objęci nowowprowadzonymi prze pisami władz czeskich zmuszeni zosta li do opuszczenia granic Czechosłowa cji. Pociągiem wczorajszym wywiezio no z Pragi około 240 osób wraz z eskorta składającą się z 80 żandarmów. Przed odejściem pociągu na dworcu rozgrywały się przykre sceny. Ponie waż nie wszyscy emigranci stosownie do wydanego przez władze czeskie rozporządzenia zgłosili się w ciągu 24 godzin u odnośnych władz bezpieczeństwa w ciągu nocy i dnia dzisiejszego aresztowano około 200 osób w Pradze i okolicy.

Po rozmowie berlińskiej

Praga. (D) Rozmowa kanclerza Hitlera z min. Chvalkowskim trwała półtorej godziny. Rozmowa według panującej tu opinii posiadała duże znaczenie nietylko dla Czechosłowa cji ale i dla całej Europy a w szczególności dla Europy środkowej.

„Narodni Politika" twierdzi, że wpływy niemieckie w Europe środkowej wywra wpływ decydujący na Polskę i na Węgry. Niemcy nie dopu szcza do wzmocnienia pozycji Polski przez zawarcie sojuszu z Węgrami.

Oczekuje się tu z ogromnym zainteresowaniem wyniku rozmów przepro wadzanych przez min. Chvalkowskie go. Prasa przypuszcza że zostanie za …ocz…tkowana ścisła współpraca poli …na i ekonomiczna Czech z Niemcami.

„Narodni Politika" twierdzi, że dla Czechosłowacji potrzebny by był obe cnie rząd totalny.

ooo — O — ooo

Konserwatyści idą do wyborów

Warszawa (tel.). W dniu dzisiejszym odbyło się pod przewodnictwem prezesa b. senatora Bnińskiego posie dzenie Rady Naczelnej Stronnictwa Zachowawczego. W wyniku obrad Rada powzięła m .in. następujaca rezolucje: „Rada akceptuje zajęte przez Zarząd Główny zasadniczo pozytyw… stanowisko w sprawie udziału w wyborach do parlamentu i stwierdza, że członkowie Stronnictwa winni ko rzystać z prawa wyborczego, popierając jedynie kandydatów, którzy stoja na gruncie zasad chrześcijańskich, narodowych i społecznie umiar kowanych".

Warszawa (tel.). Jedyny konserwatysta, który wyszedł z wyborów kandydatów na posłów w dniu 13. b. m., p. Hutten-Czapski, oświadczył … nie ma zamiaru kandydować.

Narzucanie kandydatów w Brześciu

Warszawa (telef.). Z Brześcia donoszą, że członkowie zgromadzenia wyborczego w Brześciu nad Bugiem założyli protest przeciwko wyborom kandydatów odbytym w dniu 13 bm. Okazuje się, że przewodniczący zgro madzenia Wład. Milewicz, dyrektor szpitala miejskiego, nie dopuścił do stawiania kandydatur, lecz sam podał nazwiska 4 kandydatur. Gdy część zgromadzonych przyjęła te kan dydatury oklaskami, p. Milewicz uznał wybór za dokonany. Wobec tej nieprawidłowości sprawą wyborów okręgu Brześcia nad Bugiem, oprze sie w najbliższym czasie o generalnego komisarza wyborczego.

Czechosłowacja zapewnia Hitlera o swej lojalności

Monachium. Pat. Kanclerz Hitler przyjął w obecności min. Ribbentropa czechosłowackiego ministra spr zagr. Chvalkowskiego. Czechosłowa cki minister zapewnił kanclerza Hitle ra że Czechosłowacja zajmie lojalne stanowisko w stosunku do Niemiec, co kanclerz Hitler przyjął z zadowoleniem do wiadomości. Kanclerz Hit ler wyraził czechosłowackiemu mini strowi swe ubolewanie że nie zdołano do otychczas załatwić zagadnienia węgierskich mniejszości. Kanclerz wyraził nadzieję że również w tej sprawie uda się możliwie najszybciej zna leść zadawalające rozwiązanie.

CZYTAJCIE CODZIENNĄ PRASĘ DEMOKRATYCZNĄ

W Monachium zdradzono Hiszpanię!

Kulisy umowy Monachijskiej nie są jeszcze zupełnie znane. Nie wiele też szeroka opinia państw demokratycznych poinformowana jest o innych warunkach kapitulacji Chamberlain Daladier, poza sprawą czeskosłowacką. A warunków tych było zdaje się dosyć dużo. Obaj premierowie powoli dopiero teraz urabiają opinię swych społeczeństw na ich przyjęcie (n. p. sprawa kolonii).

Najważniejsze jednak, iż w Monachium zdradzono nietylko republikę czechosłowacką ale i hiszpańską. Pozornie, dla ludzi niezorientowanych, wygląda to raczej na udzielenie pomocy republice hiszpańskiej: przecież Mussolini wycofuje 10.000 „ochotników", zostawia Franco samemu sobie.

Jest to oczywiście złudzenie! Sprawa ma się w rzeczywistości wręcz odwrotnie. Wycofanie owych 10.000 nie osłabi w niczym pomocy miedzy narodówki faszystowskiej dla rebeliantów. Na miejsce wycofanych, już dłuższym pobytem w Hiszpanii zresztą zdemoralizowanych wyśle sie po taiemnie lub nawet i jawnie nowe oddziały.

Będzie to tylko zwyczajna wymiana a nie wycofanie oddziałów pomocniczych. Wymiana ta zresztą przewidywana już była zapewne przez Mussoliniego przedtem, ze względów zasadniczych na własne bezpieczeństwo nie jest znowu zbyt bezpiecznie za długo trzymać te same oddziały włoskie w Hiszpanii ze względu na możliwości buntu czy dezercji. A że przy tej sposobności można było tę wymiane zareklamować jako wycofanie pomocy wogóle to już rzecz sprytu jednej i naiwności (robionej) drugiej strony.

To „wycofanie" ma jednak jeszcze drugi cel. Ma dostarczyć „honorowego precedensu" dla wycofania sie zachodnich demokracji z pod znaku Daladiera czy Chamberlaina z konieczności udzielenia choćby minimalnej pomocy nawet i moralnej dla republikańskiej Hiszpanii, wtedy, gdy faszyzm ruszy do ostatecznego na nią ataku. Układ monachijski dąży jednym słowem do zupełnego osamotnienia Hiszpanii rządowej przynajmniej od zachodu Europy.

Wszelkie żądania mas demokratycznych Francji czy Anglii, aby przyjść z jakąkolwiek pomocą republikańskiej Hiszpanii będą piętnowane jako podżeganie do wojny, gdyż Hitler i Mussolini rzekomo wycofali swą pomoc dla hiszpańskiego faszyzmu. Na ślepą akcję tegoż na terenie Hiszpanii natomiast, przymknie się oczy jeszcze szczelniej niż dotychczas, aby niczego nie widzieć i wierzyć w dobrą wolę obu „wielkich mężów".

I tu tkwi największe niebezpieczeństwo na przyszłość. Nietylko zamknie się zapewne jeszcze hermetyczniej granicę pirenejską, lecz być może i same rządy Francii czy Anglii przeprowadzać będą jakąś blokadę wybrzeży oraz prześladować tych swych obywateli czy piętnować, którzyby na własną rękę chcieli jeszcze podal w ten czy inny skromny sposób przyjść z pomocą legalnemu rządowi hiszpańskiemu. Rządy państw faszystowskich natomiast cynicznie nadal będą w całej skali możliwości swego stotalizowanego aparatu państwowego uprawiały politykę pomocy rebeliantom i nowego podboju terytorialnego. Istnieje jedna tylko nadzieja, iż demokratycznie nastawione masy społeczeństw zachodnich pokrzyżują te reakcyjne plany swych rządów.

Miecz.

ooo — O — ooo

W numerze niedzielnym z dnia 16. X. w ogłoszeniu Kolektury Braci Safier podano przez omyłkę zecera, że ciągnienie I-szej klasy 43 loterii rozpoczyna się 17 bm. zamiast 19 bm.

Po wyborach kandydatów na posłów

Warszawa. W kołach politycznych omawia się obszernie wyniki wyborów kandydatów na posłów. Uderza przede wszystkim że płk. Sławek uzyskał jedynie o 2 głosy większości, i że grupa ejgo zwolenników poniosła całkowitą klęskę gdyż przepadli prawie wszyscy jej członkowie. — B. wicemarszałek Schaetzel uzyskał w IV okręgu Warszawy zaledwie 11 głosów. Przypomnieć należy że nie wszedł on do Komendy Głównej Zw. Legionistów. B. sekretarz generalny BBWR pułkownik Brzęk — Owsiński jeden z najbliższych współpracowników pułk. Sławka nie uzyskał wyboru w Radomiu. To samo spotkało b. wicemarszałka Sejmu Podoskiego. Przepadł b. poseł Budzyński z grupy „Jutra Pracy". Dużą senzację stanowi klęska dyrektora Zw. Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego jednego z bliskich Sławkowi ludzi b. posła Ant. Pacholczyka. Nie uzyskał wyboru na kandydata b. poseł Hyla z tzw. grupy racławickiej który swego czasu był nawet kandydatem na wiceministra rolnictwa i miał duże poparcie płk. Sławka. Nie znalazł się na liście kandydatów b. wicemarszałek Sejmu Kielak podobnie jak i b. poseł Hanebach który ostatnio wstąpił do OZN. Uderza brak na listach pułk. Koca oraz posłanki Prystorowej a także b. posła Łazarskiego wybitnego działacza POW.

Z członków rządu wbrew pierwotnym po głoskom zapowiadającym, że kandydować będą wszyscy członkowie rządu z wyjątkiem min. Kasprzyckiego, kandydowali i znaleźli się na listach kandydackich tylko 4 ministrowie a mianowiecie premier gen. Składkowski, wicepremier Kwiatkowski, minister Ulrych oraz min. Kościałkowski. Prawdopodobnie inni ministrowie wejdą do Senatu. Na czoło wysuwają się kandydaci OZN. Nie ulega wątpliwości że przyszły Sejm oprze się w dużej mierze na OZN, który będzie miał prawdopodobnie około 75 procent głosów.

Ubezpieczenie społeczne w Austrii

Ministerstwo Zdrowia w Anglii ogłosiło szereg interesujących statystyk dotyczących ubezpieczeń społecznych. W końcu ub. roku było w Wielkiej Brytanii 17.750.000 ubezpieczonych czyli 40% całej ludności. Kasy bezpieczeniowe posiadają w tej chwili kapitały w wysokości 123.654.000 funtów szterlingów. Te same kasy wypłacają zasiłki wdowie i sieroce itp. w wysokości 40 miln. funtów rocznie.

Angielski przemysł węglowy obawia się konkurencji polskiej i niemieckiej

Donoszą z Londynu, że właściciele kopalń węgla w Walii którzy większą część wydoby tego węgla eksportują, obawiają się konkurencji niemieckiego i polskiego przemysłu węglowego które po przejęciu kopalń czeskich bardzo się wzmocniły.

Również federacja górników angielskich zdradza w związku z tym silne zaniepokojenie i żąda od rządu angielskiego ażeby w razie wzmożonej konkurencji przemysłu niemieckiego i polskiego na rynkach zagranicznych udzielił odpowiednich subwencyj przemysłowi angielskiemu któreby pozwoliły mu na skuteczne zwalczanie tej konkurencji. W tych dniach delegacja właścicieli kopalń i górników zgłosiła się do ministra górnictwa Crooshanka i przedstawiła mu swoje postulaty w tej sprawie.

Ile samochodów przypada na różne kraje?

Gęstość „zaludnienia" samochodowego przedstawia się następująco: w tSanach Zjednoczonych jeden samochód wypada na 4 osoby, w Nowej Zelandii — na 6 osób, w Kanadzie — na 8 osób i w Australii — na 9 osób. W Europie stosunek ten ulega gwałtownym zmianom. Najwięcej samochodów jest we Francji, gdzie jeden wóz wypada na 18 mieszkańców, w Wilekiej Brytanii cyfra ta równa się 19, w Niemczech spotykamy jeden samochód na 45 mieszkańców, w Italii zaś — na 100 mieszkańców. Stosunek ten wygląda zgoła tragicznie w Rosji Sowieckiej, wyraża się bowiem cyfrą 1 na 332 ludzi.

Wskutek mobilizacji duży spadek bezrobocia w Niemczech

Donoszą z Berlina, że w końcu września r. na terenie Rzeszy było zatrudnionych ogółem 20.850.000 robotników i pracowników (łącznie z chorymi) czyli o 1,2 miliony więcej, niż w końcu września 1937. Wskutek mobilizacji i przygotowań wojennych wzrosła we wrześniu bardzo poważnie liczba zatrudnionych w zakładach pracy. Między innymi zwiększyła się liczba zatrudnionych kobiet o 25 tysięcy.

Liczba bezrobotnych spadła we wrześniu o 156.000 osób. Bardzo poważnie zmniejszyła się liczba bezrobotnych w Austrii. Na końcu września liczba bezrobotnych wynosiła już tylko 100.000 gdy przed przyłączeniem było jeszcze 600.000 bezrobotnych.

Droga samochodowa przez Saharę i całą Afrykę

Paryż. W najbliższych tygodniach przewidziane jest zorganizowanie w Costermanvil le (Kongo belgijskie) konferencji z udziałem przedstawicieli państw i krajów całej Afryki. Konferencja będzie miała na celu omówienie sprawy połączenia drogowego południowej części Afryki Francuskiej z Unią Południowo — Afrykańską. Ze strony angielskiej zgodzono się już z tezą, iż trasa Kair—Kapsztadt nie jest najlepszą, a bardziej zato odpowiada wymogom życia trasa wiodąca przez Algerię i Kongo Belgijskie.

W niedługiej więc już przyszłości automobiliści wyruszający na swych wozach z dowolnych punktów Europy po przeprawieniu się przez Morze Śródziemne będą mogli względnie swobodnie dotrzeć do południowego krańca Afryki.

Sąd Najwyższy w sprawie wyborów

Izba Cywilna Sądu Najwyższego zajmie się w dnia najbliższych na posiedzeniu plenarnym rozpatrzeniem kwestii wyborczej. Kwestia ta jest bardzo aktualna, ponieważ art. 62 i 63 ust. wyb. mówią ogólnie o kresce, którą wyborca ma postawić w kwadracie na kartce wyborczej. Tymczasem podczas wyborów ubiegłych stwierdzono, iż wyborcy stawiali różne rodzaje kresek, kółek, krzyżyków, wężyków itd. co spowodowało unieważnienie kilkudziesięciu tysięcy głosów

25 dywizji broni Płd. Chin

Zaniepokojenie w Waszyngtonie

Londyn. (ai). Chiński korespondent „Timesa" z Hong Kongu donosi, że jakkolwiek Chińczycy nie byli w stanie wylądowaniu wojsk japońskich pod Bias w płd. Chinach przeszkodzić, gdyż wybrzeże tam jest równe i niezwykle trudne do obrony to jednak obsadzili niezwykle silne fortyfikacje w głębi kraju. Zgrupowali oni tam 25 dywizji, świetnie zorganizowanych i wyposażonych, w terenie górzystym, do którego dostać się będzie niemożliwym niemal artylerii japońskiej.

Jest rzeczą bardzo wątpliwą czy wojska japońskie zdołają w ciągu najbliższych dni osiągnąć linię kolejową łączącą Knei Lin z Kantonem, gdyż jest ona oddalona o 45 klm od Bias. Pociągi kursują zupełnie normalnie, niema mowy o żadnym zamieszaniu po tym bombardziej, że linia Knei Lin — Kanton połączona została ostatnio z siecią kolejową Junuanu, która w razie potrzeby pozwoli na szybką ewakuację całego taboru kolejowego.

Hankau (ai). Chińskie koła wojskowe wyrażają opinię, że atak na południowe Chiny nie da się w efekcie Japonii. Wojska chińskie zgrupowane na froncie południowym, bez żadnej pomocy potrafią obronić prowincję. Armie z Knang Si, Junuanu, Knei Lin i Hunanu mogą również zostać skierowane bezpośrednio na Kuang Tung.

Gwałtowne walki toczą się między Ping Hai i Nam Ten, obok Bias Bay. Artyleria japońska zniszczyła miasto Tam Sui, ale to nie uchroniło Japończyków od sromotnej klęski pod Ao Tao.

Waszyngton. (ai). Wiadomości o wylądowaniu wojsk japońskich w południowych Chinach wywołały tutaj duże zainteresowanie i zaniepokojenie. Uważa się, że interesy W. Brytanii przede wszystkim, ale i Francji i Stanów Zjednoczonych mogą być w ten sposób niezwykle zagrożone. Flota amerykańska nie ufając zapewnieniom Japonii, przebywa na wodach chińskich, gotowa do wystąpienia w obronie interesów amerykańskich na Jang Tse. Koła polityczne Waszyngtonu przewidują, że USA, W. Brytania i Francja przedsięwezmą wspólną akcję przeciw Japonii, a rozmowy w tej sprawie już są prowadzone.

Hong Kong. (ai). Donoszą tutaj, że wojska chińskie odniosły szereg poniosłych sukcesów na południe od Jang Tse, rozbijając oddziały japońskie i zagarniając wiele sprzętu wojennego.

W sprawie procesu P. O. U. M.

Bruksela. (ai). Międzynarodówka Socjalistyczna skierowała do Barcelony na ręce ministra sprawiedliwości Gourales Peny, depeszę w sprawie procesu POUM w której stwierdza, że mając pełne zaufanie do republikańskiego wymiaru sprawiedliwości koniecznym jest, aby opinia całego świata miała możność zaznajomić się przebiegiem całego procesu.

Aresztowania w Sudetach mnożą się

Paryż (ai) Prasa francuska w dalszym ciągu donosi o represjach hitlerowskich na okupowanym terytorium Sudetów.

Ludności czeskiej odebrano niemal wszelkie prawa. Zamknięte zostały szkoły, zabroniona wydawania wszelkich pism i dzienników w języku czeskim. Co raz nowe akty terroru doprowadzają do niezwykłego wzburzenia ludności. W Swinow aresztowano czterech Czechów znanych demokratów. Po paru dniach tortur wywieziono ich w głąb Niemiec. Od wszelki słuch o nich zaginął.

Praga. (ai). W Znojmie bojówki hitlerowskie zdemolowały szereg sklepów i magazynów czeskich. Przed wszystkimi sklepami czeskimi członkowie partii Niemców Sudeckich pełnią straż i zabraniają czynienia w nich jakichkolwiek zakupów.

10 października przeprowadzono w mieście tym masowe aresztowania. Aresztowano 250 Czechów socjal — demokratów i komunistów niemieckich.

Wielkie zbrojenia USA

Waszyngton. Zgodnie z oświadczeniem prezydenta Roosevelta, złożonym prasie wyżsi urzędnicy administracji państwowej ustalili w dniu dzisiejszym obszerny program wzmocnienia i modernizacji obrony narodowej. Program ten przewiduje zwiększenie kredytów na armię i marynarkę. Nowe badania techniczne w szczególności jeśli chodzi o seryjna produkcje samolotów oraz przyśpieszenie rozwoju produkcji. Program ten, o ile zostanie zaaprobowany przez prezydenta, wniesiony będzie do kongresu na początku roku 1939.

Armia republikańska lepsza

niż gen. Franco—stwierdza generał angielski

Angielski generał sir Philip Chetwode, członek komisji dla wymiany jeńców wojennych został powołany przez rząd brytyjski do zdania raportu o sytuacji wojskowej w Hiszpanii. Po powrocie z podróży po Hiszpanii generał oświadczył że sytuacja wojskowa republikańskiej Hiszpanii jest o wiele lepsza niż powstańców. Armia republikańska mimo pewnych nie dociągnięć lokalnych w całości swej przewyższa armię powstańcza i władze angielskie niedoceniały tego dotąd należycie. Powstańcy natomiast choć mają pewne oddziały skoncentrowane jak np. na froncie Ebro naogół jednak posiadają wiele punktów bardzo słabych.

Gdyby Franco chciał rozpocząć poważniejsza ofenzywe przeciwko siłom rządowym, musiałby mieć nowe posiłki w liczbie conajmniej 100.000 ludzi.

Londyn. Korespondent konserwatywnego „Daily Telegraph" przebywający od 12 miesięcy w Hiszpanii powstańczej pisze, że zupełnie bez znaczenia jest wycofanie wojsk włoskich z Hiszpanii gdyż ilość piechoty jaką Włosi zamierzają wycofać równa się ilości wojska które pozostanie w Hiszpanii.

Generał Franco nie może pozwolić sobie na utracenie istotnej pomocy to jest artylerii, lotnictwa, wojsk technicznych włoskich i niemieckich oraz materiału wojennego cudzoziemskiego. Jak dotąd nic nie słychać o wycofaniu tych nader ważnych broni.

Nic się też nie mówi publicznie o wycofaniu „ochotników" niemieckich pracujących w charakterze pilotów, oficerów dział przeciwlotniczych, instruktorów, telegrafistów i telefonistów.

Przejechanie staruszki

Na ulicy Malczewskiego w czasie przechodzenia przez jezdnię, przejechana została 88 lat Julia Miałkowska (Saska 6) przez wóz Jana Jacha mieszkańca wsi Pasznice gm. Gęboszów. Staruszka doznała ogólnego obrażenia ciała.

Dużo jest ludzi bez pracy w Gdyni

Według ostatnich danych przy końcu sierpnia br. było w Gdyni zarejestrowanych bezrobotnych robotników portowych 2.693 (zakwalifikowanych do zatrudnienia). Najwięcej bezrobotnych było wśród robotników drobnicowych bo aż 1.307, dalej idą szeglowi — 38, stanerzy — 478 oraz drzewni — 270.

P. Madejczyk nie kandyduje

Prasa doniosła, że w okręgu Nr. 35 (Jasło, Ropczyce, Gorlice) kandydatem na posła został wybrany Jan Madejczyk, b. poseł Stron. Lud., członek Rady Naczelnej S. L. Otóż w istocie p. Madejczyk został wybrany kandydatem, ale wbrew swojej woli. Wybrała go większość delegatów ozonowych. P. Madejczyk złożył oświadczenie, że wyboru na kandydata nie przyjmuje, solidaryzując się z uchwałami ostatniego Kongresu S. L.

Wybrany w okręgu Nr. 78 (Rzeszów, Brzozów, Kolbuszowa) inż. Wawrzkowicz, dotychczasowy członek S. L. — został ze Stronnictwa wykluczony, jeszcze dawniej.

Niesłychane stanowisko ks. Lubomirskich w sprawie

rozbudowy przemysłu w C. O. P.

Z informacji uzyskanych przez Prasową Agencję Gospodarczą wynika, że dalsza rozbudowa przemysłu w Przeworsku i w okolicach tego miasta — napotyka duże trudności. Aczkolwiek Przeworsk leży w obrębie C. O. P. to jednak nie zanosi się na jego uprzemysłowienie, gdyż sprzeciwia się temu ordynacja książąt Lubomirskich **w obawie, aby uprzemysłowienie najbliższej okolicy nie wpłynęło ujemnie na robotników rolnych za trudnionych w zakładach przemysłowych ordynacji.** Jedna z wielkich firm przemysłowych zamierzała postawić w mieście fabrykę parowozów a nawet prowadziła z ordynacją Lubomirskich pertraktacje o kupno terenów. Niestety do tranzakcji nie doszło, bo sprzeciwiła się temu ordynacja.

Powiat przeworski oprócz cukrowni w Przeworsku której akcje sa w przeważającej większości własnością ordynacji, fabryki karoserii w Kańczudze, kopalni gipsu w Łopuszce młyna parowego który może przerobić 2 wagony zboża dziennie i kilku drobniejszych zakładów przemysłowych rolnych, jak tartaki, gorzelnie itp. nie posiada nic takiego co mogłby określić obszar powiatu, terenem przemysłowym.

Jak wiadomo, Przeworsk leży nad bardzo ważnym węzłem kolejowym. Warunki komunikacyjne sprzyjają rozwojowi przemysłu i dlatego negatywne stanowisko ordynacji Lubomirskich w stosunku do potrzeb przemysłowych powiatu przeworskiego wymaga stanowczego wyjaśnienia.

Wyczerpują się kredyty samorządowe na roboty publiczne

Wskutek stopniowego wyczerpywania się funduszów przeznaczanych na roboty publiczne przez samorządy i niektóre ministerstwa w ciągu drugiej połowy września nastąpił nieznaczny spadek zatrudnienia na tych robotach. Wzrosło natomiast nieznaczne zatrudnienie na robotach, finansowanych z kredytów Funduszu Pracy. Nie uwzględniając stanu liczebnego junackich Hufców Pracy przy końcu września pracowało na robotach publicznych 246.765 ludzi, z czego 180434 skierowanych przez Fundusz Pracy.

Bezrobocie już rośnie

W okresie 2-tygodniowym od połowy do końca września zanotowano po raz pierwszy po długim okresie spadku — wzrost bezrobocia w Polsce. Cyfra poszukujących pracy zarejestrowanych wynosiła na 30 ub. m. 213.803 i była o 3.768 wyższa niż na 15 września.

Mimo pewnego wzrostu stan poszukujących pracy był niższy niż w latach ubiegłych. Na 30 września było w 1936 r. 265.954 zarejestrowanych bezrobotnych a w 1937 r. — 251.370 bezrobotnych.

Uprawnionych do zasiłków wśród bezrobotnych było w okresie od 5—17 września br. 27.671 gdy w tym samym okresie roku ubiegłego — 27.046 Stanowi to wzrost cyfry zasiłkowanych bezrobotnych o 2,3%.

PAŹDZIERN. 18 wtorek

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE

Straż ogniowa 122-22
Zegarynka 98
Centr. międzym. 97
Informtor telef. 137-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol 121-08
Centr. ga'owa 152-05
Centr. elektr. 150-70
Centr. wodociąg. 21-99
Pogotowie rat. 111-11.

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI

wtorek Łukasza

Teatr

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Jutro we wtorek po cenach zniżonych „Gdzie diabeł nie może..." R. Niewiarowicza w premierowej obsadzie.

W środę również po cenach zniżonych, sztuka M. Acharda „Korsarz" w tłumaczeniu Zofii Jachimeckiej, w reżyserii W. Radulskiego.

Pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego odbywają się codziennie próby z komedii Ada ma Grzymały — Siedleckiego „Ormianin z Bejrutu", która będzie najbliższą premierą Teatru im. J. Słowackiego.

Plan przedstawień: Poniedziałek 17. X „Halka"; Wtorek 18. X. „Gdzie diabeł nie może.."; Środa 19. X. „Korsarz".

Repertuar kin

ADRIA: 39 kroków — i — Pepe le Moko
APOLLO: Granica
ATLANTIC: Mateczka
DOM ŻOŁNIERZA: San Francisco
L. O. P. P.: Maskarada
PROMIEŃ: Nawrócony grzesznik — i — Złote kobietki
STELLA: Dziewczęta z Nowolipek
SZTUKA Bitwa na Braadway'u
Uciecha: Przygody Robin Hooda
WANDA: Profesor Wilczur.
FOTOPLASTIKON (ul. Szczepańska 5): Londyn.

Repertuar kin kieleckich

W. F. i P. W. Kalif Bagdadu
Czwartak Geniusz sceny
Palacee Druga młodość
Casino Marco Polo

Repertuar kin radomskich

APOLLO: Granica
ADRIA: Przygody Robin Hooda
CZARY Piętno miłości

Kinoteatry przemyskie

APOLLO: Przedziwne kłamstwo
CASINO: Robin Hood

Przy Towarzystwie Krzewienia Świadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów Krków, ul. Dunajewskiego 7 czynne są następujące przychodnie:

PORADNIA ŚWIADOMEGO MACIERZYŃSTWA: zapobieganie ciąży, leczenie bezpłodności — wtorki i czwartki godz. 18—20, piątki godz. 10—12;

PORADNIA EUGENICZNA: porady przedślubne dla mężczyzn i kobiet — soboty godz. 18—20.

PORADNIA SEKSUOLOGICZNA: informacje i zaburzenia w zakresie życia płciowego dla kobiet czwartki godz. 18—20, dla mężczyzn soboty godz. 18—20;

PORADNIA GRAFOLOGICZNA: wybór zawodu, dobór małżeński itp. sprawy życiowe na podstawie analizy pisma — soboty godz. 18—20;

PORADNIA DLA CIĘŻARNYCH — piątki godz. 10—12;

PORADNIA DLA NIEMOWLĄT i DZIECI — piątki godz. 12—13;

PORADNIA PRAWNO - SPOŁECZNA dla biednej i opuszczonej matki — wtorki godz. 17.30—18.30.

Zjazd OZN w Krakowie

W niedzielę przedpołudniem odbył się szumnie i głośno zapowiadany od blisko 2 tygodni zjazd działaczy OZN województwa krakowskiego. Radio i prasa ozonowa zapowiadała przybycie 15.000 działaczy i dlatego też pełen ufności Ozon krakowski postanowił urządzić zjazd na Placu Szczepańskim, mogącym pomieścić ponad 25 tysiecy ludzi.

No tak! 15.000 „zjazdowiczów" plus wielotysięczne rzesze Krakowian łaknących widoku działaczy OZN — a więc trzeba zrozumieć OZN krakowski, że w oparciu o ufne przewidywania nie wybrał mniejszego placu. A tymczasem wielki plac i... wielki zawód (nie używamy z pewnych względów innego określenia). Niewiadomo z jakich powodów działacze ozonowi województwa krakowskiego zawiedli i mimo 75% zniżek kolejowych, działaczy reprezentowały sprowadzone grupy młodzieży w strojach regionalnych.

Zawiedli również mieszkańcy Krakowa, którzy mimo pięknej pogody i stałego zwyczaju przechadzki przedpołudniowej niedzielnej po Krakowie, jakoś właśnie w te niedzielę omijali Plac Szczepański. Charakterystyczne były również sznury, zakrywające wyloty ulic prowadzacych na Plac Szczepański przed naporem mas krakowskiego społeczeństwa. Sznury te (nie trzeba chyba podawać powodów) znikły niedługo po rozpoczęciu „Zjazdu".

Zasadnicze przemówienie wygłosił min. Ulrych, wzywając do „zjednoczenia" w ramach OZN i do udziału w wyborach.

Na marginesie powyższego pragnie my zapytać czy w pozycji dochodów miejskich, bedzie uwidoczniona kwota jaką zapłacił OZN krakowski zarządowi miejskiemu za „pożyczenie" łupów i chorągwi, którymi ozdobiony był według znanych wzorów Plac Szczepański?

Zbrodnicza rodzina

Niezwykłe zajście rozegrało się we wsi Górce (gm. Młociny). Mieszkańcy tej wsi sprowadzili policjantów do mieszkania 52-letniego Józefa Grabowskiego. Przybyłym przedstawił się osobliwy widok. Urządzenie mieszkania było zupełnie zdemolowane. Łóżka połmtme, stoły porozbijane, ramy okienne i drzwiowe wyłamane i rozbite, szyby potłuczone, bielizna pościelowa potargana w strzępy. Na podłodze wśród gruzów leżał w kałuży krwi Józef Grabarek, obok zaś jego syn, 21-letni Leon. W kącie siedziała płacząc, 5-letnia córka Grabarka.

Wezwano lekarza który stwierdził u Grabarka seniora 11 ran w okolicy łopatki i głowy, zadanych siekierą i nożem, u syna rany głowy zadane łomem i u dzieckt potłuczenie lewej ręki kawałkiem żelaza, wskutek czego ręka stała się bezwładna. Grabarka, ojca w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala św. Rocha.

Dochodzenie ustaliło, że sąsiadami Grabarków są Olędzcy: Adam z żoną Franciszką oraz synami: Stefanem i Frtnciszkiem. Rodzina ta słynie z awantur: Olędzki ojciec miał już trzy sprawy o bójki a syn Steftn pozostaje pod dozorem policji. Otóż między rodzinami Olędzkich i Grabarków istniała zadawniona waśń i wynikały częste bójki.

W dniu zbrodni Olędzcy urządzili ucztę, na którą zaprosili swego znajomego Stanisława Kowalczyka. Po uczcie postanowili pobić Leona Grabarka. Ponieważ jednak ten poszedł właśnie na zabawę do sąsiedniej wioski więc poczekali aż wrócił; wówczas dokonali najścia na mieszkanie niszcząc całe urządzanie i zadając ciężkie rany nieszczęśliwym ofiarom.

Zbrodniczą rodzinę aresztowano. Sędzia śledczy zwolnił Olędzkich pod dozór policji.

Bezwartościowy pierścionek za rower

Do Stanisława Topki zam. w Jasienicy pow. Myślenice doszedł na ul. Podgórskiej jakiś nieznany osobnik i podając się za reemigranta z Niemiec wyłudził od niego rower wartości 80 zł. za bezwartościowy pierścionek z metalu imitującego złoto. Po wyłudzeniu nieznany oszust razem z innym osobnikiem uciekł. Topka zameldował o oszustwie policji.

Nieudana kradzież naczyń

Janowi Kazanowskiemu zam. w Myślenicach skradziono z wozu stojącego w Rynku Podgórskim pakunek z naczyniami wartości 16 zł. Jako sprawca kradzieży aresztowano Bałę Jana lat 21 bez zajęcia i bez stałego miejsca zamieszkania.

Najsamprzód pili wódkę - później porżnęli się nożami

Na wokandzie Sądu Okr. w Krakowie znalazła się sprawa Józefa Dyninga z Wieliczki oskarżonego o pobicie Jana i Zygmunta Sikorów z Wieliczki.

Dna 13 czerwca br. na stacji kolejowej w Wieliczce wynikła sprzeczka między Dyningiem a Sikorami przy wspólnej libacji. Następnie Sikory i Dyning porwali się do bójki. Dyning zadał swym przeciwnikom kilka ciosów nożem od których musieli się leczyć w szpitalu przez 20 dni.

Sąd biorąc pod uwagę że bójka była wspólna skazał Józefa Dyninga na 6 miesięcy więzienia zaś Sikorów po 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 4 lata.

Przewodniczył s. o. dr. Bobilewicz, oskarżał prok. dr. Hrybakiewicz.

Kronika radomska

Kandydaci na posłów w okręgu radomsko-kozienickim

Pod przewodnictwem dyr. Pietrusiewicza odbyło się w sali teatru „Rozmaitości" zebranie kolegium wyborczego w okręgu Nr 32. Prof. Motuja, jako przewodniczący O. Z. N. zgłosił kandydaturę płk. Wacława Zborowskiego, rejenta Kwapisiewicza, burmistrza Zwolenia Golewskie go i wł. ziemskiego Pikulskiego. Radna miejska Jakóbcowa zgłosiła prof. Pietrusiewiczową, p. Kowalczyk zgłosił Kudrawcewa i Ojrowskiego.

Przewodniczący nie zezwolił radnej Kelles-Krauzowej odczytać deklaracji Zw. Zawodowych w sprawie wyborów.

Radni P. P. S., przedstawiciele Zw. Zawodowych i 5 delegatów Żydów oddało białe kartki.

W wyniku głosowania wybrani zostali wszyscy kandydaci Ozonu: Pikulski 71, płk. Zborowski 63, rej. Kwapisiewicz 59, burmistrz Golewski 56 głosów.

Tajemnicze zwłoki nad brzegiem Radomia

W wylewie bocznym rzeki Radomki pod Przytykiem znaleziono zwłoki topielca płci męskiej, nieznanego nazwiska, bez żadnych dowodów osobistych. Przeprowadzone badania stwierdziły, iż był to żebrak epileptyk w wieku około lat 30, ubrany w cyklistówkę i bardzo zniszczone ubranie. Policja prowadzi dochodzenia.

Kronika przemyska

Słaby ruch przedwyborczy do Sejmu i do Senatu

Zainteresowanie ogółu dla problemu wyborczego jest bardzo minimalne. Pozytywnie ustosunkował się do sprawy głównie tut. grupa Ob. Zjed. Narod., która posiada jednak bardzo skromny zasięg wpływów. Wachlarz jej barwnych i aktualnych haseł w wydaniu popularnym i demagogicznym nie dopełnił swego zadania. Nawet prekursor grupy dawny B. B. W. R. i jego organ przemyski odnoszą się do poczynań propagandowych O. Z. N. z charakterystyczną rezerwą.

Uproszczenie procedury planów zatwierdzania

Zarząd Miejski w Krakowie podał do widomości, iż celem usprawnienia i skrócenia trybu postępowania przy zatwierdzaniu planów budowlanych z dniem 15 bm. przestanie przeprowadzać dochodzenia komisyjne na miejscu zamierzonej budowy przy współudziale właścicieli sąsiednich realności, ograniczając się jedynie do zbadania stanu faktycznego na miejscu przez rzeczoznawcę budowlanego bez współudziału stron i interesowanych.

W związku z tym zawiadamia Z. M. budujących, iż plany sytuacyjne, które muszą być dołączone do planów budowy — powinni sporządzać wyłącznie mierniczowie przysięgli. Opłata za czynności związane z rozpatrzeniem i zatwierdzeniem planów należy wnosić bez wezwania w trzecim dniu od złożenia podania.

Na srebrnym ekranie

„Paryżanka"

(Kino „Uciecha")

Pierwszy amerykański film (zdaje się że i ostatni) Danielle Darieux nie odbiega od przeciętnego poziomu komedji amerykańskich — jest to w miarę wesoła i w miarę ruchliwa historyjka, posiada szereg wcale zabawnych sytuacji — no i znakomitą bsadę, z której oprócz gwiazdy francuskiej wybija się przede wszystkim Douglas Fairbanks jr. Reżyserował Kosterlitz.

Trzeba ejdnak przyznać, że postać Daniel le Darieux jest zbyt związana z filmem francuskim, by można było bez ujemnych skutków przenieść ją do Ameryki. Amerykanie w swej pogoni za atrakcją niezwłoczne kupują wszystkie europejskie sławy nie zdając sobie sprawy, że nie wszystko można kupić nie wszystko co dobre u nas, może okazać się równie dobre w Ameryce. Humor np. amerykański jest tak odmienny od humoru francuskiego, że nie ma między nimi prawie punktów styczności i milutka bohaterka „Nicponia" bełkocząca niezdarną angielszczyzną w „Paryżance" jest najlepszym tego dowodem.

Ostatnio pisma doniosły, że Danielle Darieux w Ameryce więcej nie będzie kręcić. Wyjdzie to tylko jej na korzyść.

ZE SPORTU

Przed finałem międzynarodowego sezonu piłkarzy

Tegoroczny sezon międzynarodowy polskich piłkarzy jest niezwykle bogaty. Rozegrano dotychczas 7 spotkań międzynarodowych: ze Szwajcarią w Zurichu, Jugosławią w Belgradzie, Irlandią w Warszawie, Brazylią w Sztrasburgu. Niemcami w Chemnitz i Jugosławią w Warszawie, a druga reprezentacja walczyła w Rydze z Łotwą. — Czekają nas jeszcze dwa mecze, mianowicie z Norwegią w Warszawie i z Irlandią 13 listopada w Dublinie.

Dwa ostatnie spotkania mogłyby jeszcze naprawić niepomyślny bilans drugiej części sezonu. Mogły by też odnowić zaufanie do reprezentacji, która wszak rozniosła na wiosnę Irlandię 6:0 ,a z Brazylią stoczyła bohaterską batalię. Po tym przyszły bowiem gorzkie doświadczenia — niemiecko-jugosłowiańsko-łotewskie.

Cyz można oczekiwać dziś nagłego odrodzenia ducha walki i klasy gry w naszej reprezentacji?...

Nie trzeba się zbytnio co do tego łudzić. Piłkarze są wyczerpani sezonem. Większość z nich fizycznie nie przetrzymuje trudów 90-ciu minut zaciekłej walki. Nie stać ich na piorunujący zryw i płynność akcji — co stanowiło główny atut w kwietniu i maju.

A Norwegowie są przeciwnikiem b. twardym. Raz jeden udało się ich nam przed laty pokonać 4:3, lecz na Olimpiadzie oni byli górą 3:2. Oczywiście nie jest to klasa gry wyższa od polskiej i teoretycznie mamy prawo myśleć o sukcesie.

Byle tylko cała drużyna zdołała walczyć. jak widywaliśmy.

POGOŃ — CRACOVIA 3:2 (1:1)

Cracovia przegrywa na własnym boisku.

Wynik krzywdzi Cracovię, gdyż remis był by sprawiedliwym wynikiem. W Cracovii do czasu kontuzji wielką formę wykazał Szeliga Dobrym był Młynarek i Skalski. Jabłoński nieprzekonywujący. Defenzywnie można zarzucić brak decyzji w gorętszych momentach.

RUCH MISTRZEM POLSKI

Wilno. (tel.) W meczu o mistrzostwo Ligi Ruch pokonał zasłużenie Śmigłego w stosunku 4:2 (1:1). Tym samym mistrzem Ligi na rok 1938/39 został Ruch.

WISŁA REMISUJE Z AKS 0:0 (0:0)

Chorzów. (tel.) W obecności 10.000 widzów AKS zremisował z Wisłą, przy czym wynik remisowy krzywdzi nieznacznie drużynę śląską. Trzeba zaznaczyć, iż obie drużyny grały nadzwyczaj ładnie, choć nie zbyt ambitnie.

ŁKS — WARSZAWIANKA 3 : 0 (0 : 0)

Łódź. (tel.) Łabędzi śpiew Łodzian. Wynik ten pięknie świadczy o możliwościach ŁKS, ale ich losu odmienić nie może.

POLONIA — WARTA 3 : 1 (1 : 1)

Warszawa. (tel.) Występ Warty w Warszawie wypadł nieszczególnie. Co prawda Polonia zagrała w tym meczu doskonale.

GARBARNIA — SLĄSK 9 : 0 (4 : 0)

Garbarnia znajduje się w b. dobrej formie i wynik z b. słabą obecnie drużyną Śląska odzwierciedla zupełnie przebieg gry, toczącej się za wyjątkiem ostatnich 10 minut pod znakiem przygniatającej przewagi Garbarni. Bramki zdobyli: Pazurek 4, Skóra 3, Krzemień, Polus po jednej. Sędzia Sławikowski b. dobry.

Krak. Liga Okręgowa

PODGÓRZE — OLSZA 0 : 0
KROWODRZA — WISŁA I. b. 2 : 1 (1:0)
CRACOVIA I. b — ZWIERZYNIECKI 1:1
GARBARNIA I. b. — MAKKABI 5:1 (1:1)
MOŚCICE — KORONA 5 : 1 (1 : 0)
CHEŁMEK — — GRZEGÓRZECKI 4 : 0
FABLOK — TARNOVIA 4 : 2

Strajk piłkarzy w Rumunii

Kierownictwo czołowego rumuńskiego K. S. Rapid w Bukareszcie nałożyło na drużynę piłkarską swego klubu — po przegraniu przez nią meczu z drużyną Tricol w Ploesztach — dotkliwe grzywny pieniężne w wysokości od 500 — 2.000 lei od każdego piłkarza.

W odpowiedzi na to zarządzenie ukarani piłkarze zagrozili strajkiem nie chcąc grać najbliższego kolejnego meczu.

Nowy talent w tenisie

Kalifornia jest dostawcą największych talentów tenisowych w Stanach Zjednoczonych. Niemal wszyscy najlepsi tenisiści amerykańscy pochodzą z Kalifornii. Ostatnio pojawił się nowy talent w San Francisco w osobie 17-letniego Smihta, który w tych dniach pokonał na turnieju w San Francisco słynnego tenisistę australijskiego Quista 1, 0:7.

Junior biegnie 100 m. w 10,5 sek.

Na zawodach lekkoatletycznych Kolonii junior niemiecki Virneburg uzyskał w biegu na 100 m doskonały czas 10,5 sek.

OGŁOSZENIA; Rozmiar strony druku; Wysokość 410 m/m szerokość 370 m/m Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie Strona dzieli się na 4 Ceny ogłoszeń w złotych; I.strona w 1 łamie za m/m zł 1.25 Tekst II—VI strony zł 1. — Za tekstem zł 0.70 Nadesłane za 1 m/m w 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście do 85 m/m w 1 łamie zł 20.—, 2 łamach zł 30.— Ogłoszenia drobne za słowo 0.10 Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 0.05. Matrymonialne za słowo drobnych zł 0.15.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Eugeniusz Mroczek. Drukarnia „LITERACKA" w Krakowie, Pl. Zgody 4